

Swoboda w dorastaniu

Czy widziałaś kiedyś motyla wylaniającego się z poczwarki? Kusi, żeby pomóc mu wydostać się, ale wysiłek związany z wychodzeniem wzmacnia skrzydła motyla. Rodzice chcą pomóc dzieciom i dbać o ich bezpieczeństwo, ale zbyt dużo pomocy może uniemożliwić dziecku rozwinięcie skrzydeł i pofrunięcie.

- **Weź pod uwagę wiek dziecka i etap rozwoju.**

Małe dzieci wymagają bliskiego nadzoru, ale większość przedszkolaków może pokierować swoim działaniem przez krótki okres czasu, pod warunkiem, że są w bezpiecznym otoczeniu. Nie oczekujesz od dwulatka, żeby sam się ubrał, ale wiele czterolatków może to zrobić z małą pomocą. Spróbuj obserwować inne dzieci w wieku twojego dziecka albo przeczytaj z wiarogodnego źródła, czego można oczekiwać od dziecka w danym wieku.
- **Pamiętaj o różnicy pomiędzy niebezpieczeństwem a drobnym ryzykiem.**

Pomyśl, co twoje dziecko chce robić. Oczywiście jest różnica pomiędzy pozwoleniem jej na zabawę w basenie, w którym mogłaby się utopić a pozwoleniem jej na zabawę w kałuży, gdzie może się pobrudzić i zamoczyć. Młodsze dzieci potrzebują bliskiego nadzoru, kiedy jest jakieś niebezpieczeństwo, ale potrzebują również móc robić bałagan i bawić się swobodnie.
- **Daj mu szansę uczenia się współdziałania z innymi.**

Może będziesz musiała poćwiczyć z dwulatkiem, jak odpowiadać na pytanie dorosłego, albo jak znaleźć zabawkę dla kolegi do wspólnej zabawy. Pozwól czterolatkowi mówić za siebie i znajdować swoje sposoby zabawy z kolegami. Rodzic lub nauczyciel może wkroczyć, kiedy pomoc jest potrzebna.
- **Pozwól jej samej uczyć się, jak bawić się nową zabawką lub przygotować projekt plastyczny.**

Dziecko może nie bawić się zabawką czy grą w taki sposób, jaki był zamierzony przez wytwórcę. Tak długo, jak nie powoduje to żadnego zniszczenia, pozwól jej bawić się po swojemu. Ona może malować drzewa na różowo i słońce na niebiesko, ale pozwól by praca plastyczna była jej pomysłem.
- **Rozważ pozwolenie dziecku, żeby coś mu się nie udało i spróbował kolejny raz.**

Tak samo jak wtedy, gdy twoje dziecko - ucząc się chodzić – musiało wiele razy upaść, tak teraz może potrzebować wielu prób ubierania się, składania kawałków puzzla, lub pomagania ci w nakrywaniu do stołu. Może on szukać zabawki czy książki, którą zapomniał odłożyć na miejsce. Bądź wyczulona na to kiedy on potrzebuje zrobić coś po swojemu a kiedy naprawdę potrzebuje pomocy.
- **Zachowaj spokój przy drobnych nieszczęściach, fizycznych lub emocjonalnych.**

Powiedz dziecku, że troszczysz się o nie, ale też, że małe zranienia są częścią życia. Zadbaj o zadrapanie lub pocałuj guz i zachęć ją do powrotu do zabawy. Pomóż jej poradzić sobie, jeśli koleżanki chcą bawić się z innym dzieckiem albo wyśmiewają się z niej, ale próbuj nie przesadzać.

English Title: Freedom to Grow

Children's Research Center
University of Illinois at Urbana-Champaign
51 Gerty Dr. • Champaign, IL 61820-7469
Telephone: 217-333-1386
Toll-free: 877-275-3227
E-mail: iel@illinois.edu
<https://illinoisearlylearning.org>

Illinois
State Board of
Education